

Wychodzi w Krakowie
codziennie, wyjąwszy niedziele i święta.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 5 złp.; kwartalna 14 złot. polską
monetą.

W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 4 złp. 20
kr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w biurze Ekspedycji CZASU przy rogu Szcze-
pańskiej ulicy Nr. 369.

Pieniądze przesyłają się bezpłatnie pocztą wprost do biura
Ekspedycji Czasu wyrażwszy na kopercie: *Prenumeracyjne
pieniądze*

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, rozprawy, odezwy wszelkiego rodzaju.
DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe
rolnicze itp.

UWADZIENIA dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp

Za opłatą

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8
groszy następne po 3 grosze.

Listy

nie frankowane nie przyjmują się, wyjąwszy od stałych
lub znanych korespondentów.

☞ Numer pojedynczy kosztuje 8 groszy.

Kraków 5 lutego. (Posiedzenie Rady miejskiej
z dnia 4 lutego 1850 r.) Obecnych 34 — początek
o godzinie 4^{1/2} wieczór.

Po odczytaniu protokołu poprzedniego posiedzenia,
wice-prezes uprasza, aby dobrowolną składką przyjść
w pomoc dwóm sierotom pozbawionym przytułku,
z których jedna przyjęta zostanie na wychowanie do
szpitala s. Łazarza. Fundusz wprowadzić na budżecie
Rady miejskiej, gdy takowy jednak dotąd potwier-
dzonym nie został po kilkokrotnym jego przerabianiu,
przeło Rada nie może w tym względzie przyjść w po-
moc choćby najbardziej potrzebującym. Składka u-
czyniona natychmiast pomiędzy obecnymi Radzami
okazała się wystarczającą.

Początek z porządku dziennego przedstawiony zo-
stał wniosek wydziału administracji i skarbu, tyczą-
cy rekursu od postanowienia c. k. komisji guberni-
alnej do JW. Naczelnika kraju we względzie wyda-
wanych przez Radę miejską konsensów na księgar-
nie, a którą to czynność Rada miejska za swoją
atrybucję poczytuje, tak z powodu rozkładu czyn-
ności pomiędzy tutejszymi władzami przez zmarłego
gubernatora Zaleskiego wydzielenego, jako i faktów
poprzednich, udowadniających, iż już kilka podob-
nego rodzaju konsensów przez Radę wydanych było.
Rada miejska uprasza przytém o cofnięcie niezasa-
dzonej, jak się wyraża, nagany, udzielonej sobie z te-
go powodu.

Następnie przyszła kolej na ostateczne odczytanie
projektu do ustawy gminnej mającego się minister-
stwu do potwierdzenia przedłożyć. Gdy projekt rzec-
zony już całkownie przyjęty został, potrzebował jed-
nak stylistycznego ogładzenia, z powodu, iż kilko-
krotnym ulegał zmianom i poprawom; polecono za-
tém komisji z trzech Radców złożonej, skutecznie-
nie tego z pomocą sekretarza jeneralnego; gdyż po-
prawki przyjęte w protokołach dawniejszych są za-
mieszane. Projekt tak ułożony, ma być drukiem
ogłoszony i do potwierdzenia przesłany, a lubo wła-
dze polityczne kraju już podobno z swej strony inny
projekt przedstawić miały, czemu istotnie tylko sama
Rada miejska jest winna przez powolne wypracowa-
nie niniejszego projektu, spowodowane po większej
części niedojściem do skutku wielu sesyj dla braku
kompletu; przecież mamy nadzieję, iż porównanie
projektów obu, wpłynąć może na zdanie Wysokiego
Ministerstwa. Ustawy gminne dla innych miast pań-
stwa nie mogą być łatwo przyjęte za normę do usta-
wy dla naszego miasta, gdzie tyle różnorodnych in-
teresów, tyle instytucyj wszelkiego rodzaju się znaj-
duje, gdzie tak znaczna liczba starozakonnych, gdzie
wreszcie dawna autonomia Rzeczypospolitej pozostaw-
iała ślady na instytucjach, dotąd odrębnie niejako
w państwie istniejących. Wydrukowanie pomienio-
nego projektu, będzie miało zarazem na celu zazna-
jowanie się z przedmiotem, zwłaszcza; że gdy sys-
tem dzisiejszy państwa znacznie opiera się na urzą-
dzeniach gminnych, przeło każdy podobny projekt przy-
czynić się niepomału może do wyjaśnienia istoty gmi-
ny, i jeżeli niejako wzór, to przynajmniej jako przy-
kład porównawczy, posłuży innym miastom monarchii.

Z kolei przedłożono wniosek wydziału skarbowe-
go, tyczący się umorzenia kilkunastu numerów skła-
dki kwaterunkowej, gdzie udowodnione zostało zu-
pełne ubóstwo stron, lub niemożność wypłacenia; i
takowy w zupełności przyjęto.

Inny wniosek wydziału tegoż, tyczący odmówienia
właściciom Beszcza odstąpienia im wiktyny w pobli-
żu tej wsi leżącej, przyjęto w zupełności.

Odczytano następnie kilka innych przedmiotów ty-
czących się wewnętrznej administracji Rady miejskiej i
jej urzędników i postanowiono na wniosek wydziału
skarbowego starać się o zwrot części gruntów miej-
skich przy błoniu, obok Rudawy leżących, a które
przed parą laty na korzyść prywatną zajęte zostały
bez wiadomości i zezwolenia władz ówczesnych.
Budżet przedłożony i przez komisją *ad hoc* wyde-
legowaną wypracowany, przyjęto bez zmiany i wła-
dzom wyższym do potwierdzenia przesłać postano-
wiono.

Posiedzenie zamknięte zostało o godzinie 7^{1/2}.

— Poczta wiedeńska znowu od dwóch dni niedochodzi.

TOWARZYSTWO NAUKOWE

Z UNIWERSYTETEM JAGIELLOŃSKIM POŁĄCZONE.

Stosownie do swych ustaw, odbędzie w dniu 9m

b. m. o godzinie 11ej w sali własnej posiedzenie, na
którem koll. prof. Pol z rzezy o *Widokach krajów
odczyta ustęp o Ukrainie*; koll. Luc. Siemiński o
tlómaczeniach Homera.

Kraków d. 6go lutego 1850.

Wiedeń 2 lutego. Od kilku dni obiega pogłoska,
że ks. Windischgrätz, powołany został do Wiednia,
dla objęcia pewnej wysokiej posady, może w miejsce
hr. Grünne. Inni wskazują księcia jako przyszłego
ministra wojny; wszakże wieści te niezdają się za-
sługiwać na wiarę. W ogóle ministerium wojny roz-
drobnione jest teraz na tyle wydziałów, że można po-
wiedzieć, iż jeśli w armii panuje jedność, to pewno
nie w administracji. Hr. Gyulay zarządza prawie
wyłącznie wydziałem zaopatrzenia i umundurowania.
Względem rozstawienia rozmaitych korpusów, dyslo-
kacji pojedynczych pułków, przeniesienia oficerów
z jednego pułku do drugiego i t. p. rozstrzyga szef
kwatermistrzostwa fzm. Hess, wspólnie z hr. Grünne.
Awansowanie zaczawszy od kapitana, w górę, za-
strzeżone jest cesarzowi, a raporta i przedstawienia
do awansu składa hr. Grünne. Wydziałem strate-
gicznym kieruje jen. Kellner w prywatnej kancelarii
cesarza. Armia włoska zostaje pod wyłącznym kie-
runkiem marszałka Radeckiego, który tylko w specy-
alnych przypadkach np. gdy chodzi o przeniesienie
jakiego pułku z armii włoskiej do innego korpusu,
znosi się z fzm. Hess. Ztąd wynika, że pole dzia-
łania ministra wojny jest nader ograniczone.

NIEMCY.

Berlin 3 lutego. Zapowiedziane już stanowczo
na środę 6go b. m. przysiężenie konstytucyj, jest
przedmiotem powszechnego zajęcia. Zapewniają, że
król dopiero onegdaj późno wieczór, zdecydował się
na dopełnienie tego aktu. Pewne znane stronnictwo
wielkiego wpływu używające u dworu, i należące
do niego damy, do ostatniej chwili wszelkich dokła-
dali usiłowań, aby monarchę odwieść od tego przed-
sięwzięcia. Jedyne energicznemu wystąpieniu panów
Brandeburga i Manteuffla zawdzięczyć należy nazna-
czenie stanowczego terminu do tej uroczystości. U-
powszechnia się pogłoska, że w dniu nadmienionym
będzie ogłoszona powszechna amnestya dla wszyst-
kich politycznych przestępców. Sądzą, że przeło
nie tylko wszyscy więźnie polityczni będą uwolnieni,
ale nadto w biegu będąc śledztwa, jakoto proces
o odmówienie podatków, który jutro ma się rozpocząć
i t. p. będą zniesione.

Korespondencya litogr. berlińska donosi, co nastę-
puje: „Wspomnieliśmy w swoim czasie o napomnie-
niu, przesłaném ze strony Papieża arcybiskupowi gnie-
źnińskiemu księdzu Przyłuskiemu, z powodu jego
zachowania się naprzeciw pruskiemu rządowi. Do-
wiadujemy się teraz z dobrego źródła, że Ojciec ś.
dał zarazem poznać arcybiskupowi zamiar przydania
mu koadjutora, w razie gdyby dalsze czynił kroki
przeciw rządowi (?) zostającemu w najlepszych sto-
sunkach z apostołską stolicą.

— Jednocześnie z Izby ludową, ma się zgrupować
w Erfurcie Izba państw, do której Prusy wysła 40
deputowanych; z tych 20 mianuje ministerium, a
drugich 20 obie razem izby. Mówią, że hr. Arnim
Boitzenburg, dlatego tylko odmówił wyboru do Izby
ludowej, iż się oświadczył gotowym do przyjęcia po-
selstwa do Izby państw. Minister spraw sp. wewn.
ma część swojego biura przenieść do Erfurtu.

— Jeden z pierwszych tegoczesnych matematyków,
profesor przy tutejszym uniwersytecie Jacoby, opu-
szcza w tych dniach Berlin, udając się do Wiednia,
dokąd go powołuje zaszczytne wezwanie ministra
oświecenia hr. Thun, dla objęcia katedry matematyki
przy wiedeńskiej wszechnicy. Ofiarowane p. Jacoby
korzyści są: 4000 złp. m. k. rocznej pensji, bezpla-
tne mieszkanie i dorachowanie 20 lat służby, wrazie
przeniesienia go na stan spoczynku.

— Książę pruski wczoraj wrócił do Berlina, i miał
zaraz długą konferencyę z królem; niewiadomo do-
tąd czy książę będzie składał przysięgę na konsty-
tucyę. Niektórzy deputowani skrajnej prawej strony,
podobnie jak i polscy posłowie jeszcze żadnego w tym
względnie niewzięli postanowienia. Mniemają wszak-
że, że ze strony Izby nikt się od przysięgi usuwać
niebędzie.

† Berlin 3 lutego. Zbiór praw pod datą 31 stycznia b. r. ogło-
sił zrewidowaną konstytucyę 5 grudnia 1848 jako ustawę państwa
dla Prus. Równocześnie król przez ministerium aktem urzędowym

oświadczył w obu Izbach, że w dniu 6 lutego przed połączonymi
Izbami złoży przysięgę na tę konstytucyę. Przytomni aktowi temu
będą: następca tronu książę pruski i jego syn, których wezwano
telegrafem, aby na dzień ten byli w stolicy. Przepisana rota przy-
sięgi dla króla, dla ministrów i dla deputowanych, według której
każdy osobiście z kolei przysięgać będzie. Uroczystość ta odbędzie
się w zamku królewskim o 11 godzinie rano, skończy objadem u
króla. Tak więc dzieło konstytucyjne, po dwóch latach niepewno-
ści, przyjdzie rzeczywiście do skutku; a jakkolwiek jest wewnę-
trzną wartością jego. Prusy staną się państwem konstytucyjnym. Roz-
poczyna się odąd dla nich nowa epoka, która wielki wpływ mieć
będzie tak na wewnętrzną organizacyę kraju, jak na zewnątrz
stosunki. Mówią, że poseł jedynego i ostatniego w Europie abso-
lutnego państwa, wszelkimi siłami starał się odwieść króla, jeśli
już nie od publikacyi, to przynajmniej od poprzysiężenia konstytucyi.
Naprawdę, rzeczy zbyt już daleko były zaszły, cofnąć się było niepo-
dobna i niebezpieczna. Było to rewolucyę samochcą wywoływać i u-
prawniać. Za pomocą bagnetów i dział nie można wiecznie rządzić.
Samemu absolutyzmowi potrzebna podstawa prawna. Prusy, w obec
Niemiec, najmniej się bez niej obejść mogły. Z konstytucyi publi-
kowanej żadne wprowadzić stronnictwo niekontentne. Kamarylla chcia-
łaby w ogóle rządu bez konstytucyi; arystokracya oprócz Izby Pa-
rów pragnie fideikomissów, które upadły przy rewizyi, biurokracya
sierdzi się na Izbę Parów, demokracya uważa wszystko za kome-
dyę i fałsz, przyjmuje jednak i używa wolności, którą jej daje
taż sama konstytucyę. Zgoła, nikt niezadowolony, chociaż każdy
coś zyskał, zyskał, czego wprzód nie miał. Bo koniec końcem,
kto stracił? ot korona, która przed rewolucyę była wszechwładną,
dziś jednakże władzę swą, chociaż z zabezpieczeniem dla siebie
części lwięj, z narodem podzielić musiała. Wreszcie, gdyby w r.
1847 zamiast patentu 3 lutego, korona była się zdecydowała do
nadania krajowi konstytucyi dziś publikowanej, byłby ją naród przy-
jął z oklaskami, które dziś głuchną w powszechnym milczeniu. Tak
szybko popycha czas naprzód świadomość i uznanie się ludzi i lu-
dów, że co wczoraj jeszcze dobrém i wystarczającém było, dziś
złem się staje i niedostatecznym; takim jest w ogóle bieg historii.

Cóż mam mówić o *naszych* w obec publikowanej konstytucyi ży-
czeniach, którzyśmy częścią kraju polskiego do losów państwa pru-
skiego przykuci? Zyskaliśmy prawo stowarzyszenia, wolność dru-
ku, sądy przysięgłych i inne różne swobody. Straciliśmy stany
prowincoyalne, wcieleni zostaliśmy do Niemiec, jesteśmy zagroze-
ni rozszarpaniem, zniemczeniem, zniszczeniem. Stan nasz smutnym
był i jest. Zyskujemy swobody człowieka, za utratę charakteru na-
rodowego. Mamy zmasać z czoła historyczne piętno wielkiej prze-
szłości, a stać się renegatami wśród społeczeństwa odwiecznych
wrogów. Mamy przysięgać głośnie istry na wiarę obcą, z mil-
czącym zaprzeczeniem w sercu! To próba dla nas pełna rozpaczy
i goryczy. W takim stanie postowie nas zastanawiają się w tej
chwili głównie nad tém pytaniem: *czy na konstytucyę pruską,
która względem księstwa nie stanowi, mają przysięgać lub
nie?* Zrobiwszy najskrupulatniejszy rachunek z położenia kraju i
sumienia swego, dotąd pytania tego nie rozstrzygnęli. Alternatywa
istotnie zatważająca. Z jednej i drugiej strony skutki dla nas wy-
niknąć mogą nieprzyjemne i zgubne. Jeśli przysiężemy, opuścimy
całe dotychczasowe internacyonalne, polityczne, narodowe stano-
wisko Księstwa. Jeśli nie przysiężemy, uważać nas będą za
stałych buntowników, którzy tylko wyjątkowymi prawami rzą-
dzeni być mogą, albo raczej, dla *dobra ogółu państwa*, koniecznie
wynarodowieni być powinni. Mamyż przysięgę tę uważać tylko za
zwykłą formę bez znaczenia, za akt ceremonialny, wymuszony,
chwilowo tylko obowiązujący? Tak rozsądek polityczny po części
radzi. Ale sumienie polskie się sprzeciwia. Rząd dowiedziawszy
się o tém wahaniu się Polaków, podobno chce im podać rękę, i
wywieść ich z ambarasu, oświadczać, że przysięgą tą prawa
Księstwa, o ile traktaty je gwarantują, nie będą przesądzone. Kon-
stytucyę istotnie też ich nie przesądza. W takim razie Polacy przy-
sięgną. W żadnym zaś razie nie przysięgną *bez zastrzeżenia praw
swoich*. Co nastąpi, doniosę bez zwłoki.

FRANCYA.

Paryż 29 stycznia. Dzisiejsze wiadomości polity-
czne mało mają interesu. Zgromadzenie zajmowało
się dalej obradą nad prawem, dotyczącem przedzenia
i taktwa. Sala konferencyi była pusta. Mówiono
w niej jak zazwyczaj o wzrostach socjalizmu na pro-
wincyi. Placówki stronnictwa konserwatyistycznego
krzyczą na autora, domagając się od swoich przy-
jaciół jak najspieszniejszego przeglądu konstytucyi
i grożąc, że wszystko będzie stracone, jeżeli raz je-
szcze zawezwiał powszechny wybory przed ich uor-
ganizowaniem, że prezydent może być pewnym, iż
go drugi raz niewyborą, a zgromadzenie składać się
będzie wyłącznie z socjalistów.

Trudno potwierdzić lub też wprost zaprzeczyć tym
wroźbom, ale powiedzieliśmy od dawna, że takie są
następnosci środków zapobiegawczych i praw ścieśnia-
jących, które zgromadzenie wotuje. Czemkolwiek
należy przypisać odwołanie częściowych wyborów,

które miały nastąpić, zawsze jest pewną, że zostały odroczone; dzienniki opozycyjne z tego powodu zarzuty czynią rządowi. Nota ogłoszona w *Constitutionnelu* przypisuje to opóźnienie, zmienną i słotną porzę; trzebażby z tegoż wnosić, że wybory nastąpią kiedy się czas ustali tj. na wiosnę.

La Patrie podaje wiadomość, która jest dość ważna. Według niej rząd francuzki miał odebrać na drodze telegraficznej doniesienie, iż rząd angielski domaga się na nowo od gabinetu greckiego zaległych wypłat pożyczki zawarowanej, jak wiadomo, pod gwarancją trzech mocarstw: Francji Rosji i Anglii; dla poparcia tegoż żądania, rząd angielski wydał rozkaz flocie przybliżenia się do Pireum, a w dziennikach niemieckich czytamy, że flota rzeczywiście już w miejscu stanęła. Rząd grecki miał się oddać pod opiekę ambasadora francuzkiego.

— 30 stycznia. Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego, było znowu bez żadnego intere-dla zagranicy, rozprawiano nad projektem do prawa o zakupieniu na rzecz skarbu stada koni w Saint-Cloud. Powiadają, że nowe wybory będą miały miejsce 10 marca, wprawdzie termin ten był już razznaczony a później odwołany dzisiaj zdaje się być więcej prawdopodobnym. W niektórych częściach Paryża zaszło pewne poruszenie, które żadnych niewywołało następności. P. Carlier prefekt policji wydał rozkaz wycięcia drzew wolności tych mianowicie, które już uschły, a gdy go się zapytano jakim sposobem odróżnić w zimie drzewa uschłe od nie uschłych, odpowiedział, że wszystkie są uschłe, które nie mają liści. Wysłani robotnicy na plac Concorde dokonali rozkazu w obec spokojnej, choć licznie zgromadzonej publiczności.

Nowe koła parlamentarne tworzą się w Paryżu. *L'Ordre* donosi o organizacyi związku, liczącego już przeszło 200 członków większości, ale z wyłączeniem wszelkiego żywiołu legitymistycznego. Z drugiej strony *Bulletin de Paris* mówi o związku liczącym już 100 członków stronnictwa konserwatywnego, który odbywać będzie posiedzenia w Palais-National.

Z depezy świeżo odebranej przez gabinet pokazuje się, że jen. Castelbajac ambasador Rzpłtej Francuzkiej w Petersburgu przyjęty został jak najuprzejmiej przez cesarza. P. de Castelbajac oprócz listów wierzytelnych miał własnoręczne pismo prezydenta do ces. Mikołaja.

Mowa p. Wiktora Hugo, została zabraną w Lyonie na mocy stanu obłężenia.

— 31 stycznia. Dzisiaj na zgromadzeniu narodowym przyjęto projekt do prawa względem ratyfikacyi traktatu handlowego, zawartego między Francją i Belgią. Minister sprawiedliwości złożył projekt o pozbawieniu praw reprezentanta, 29 reprezentantów skazanych w Wersalu; projekt ten odesłano do właściwych biur. Należy się spodziewać, że rozprawy będą żywe, témwięcej gdy niektóre dzienniki donoszą że wybory na miejsce wspomnianych reprezentantów rozpoczęły się już w armii, a zatem wprzód zanim Izba wspomnianych reprezentantów pozbawiła praw, i zanim ogłoszono termin zwoławczy okręgów wyborczych dla mieszkańców cywilnych.

Donoszą za pewne, że podany będzie projekt niezadługo, przynajmniej prefektom prawo odwoływania merów, a rządowi mianowania ich bez udziału rady municypalnej. Zdaje się, że to będzie nowym hasłem gwałtownych zatargów w łonie większości między legitymistami i innemi członkami stronnictwa konserwatywnego. Wszakże już dzisiaj pokazały się niejakie symptomy nieprzyjazne, jakoż zawiązały się koła parlamentarne z których legitymiści wyłączają orleanistów i nawzajem.

Wielkie wrażenie wywołał artykuł *Presse*, w którym pan Girardin odpowiada na zarzuty dzienników: *Opinion Publique* i *Corsaire*, jakoby dążył do objęcia posady naczelnego ministra, a nie miał odwagi przyznać się do tych zamiarów. Oto jest odpowiedź *Presse*. „Pan Girardin nietylko myśli o posadzie naczelnego ministra, ale nawet śmie do niej się gotować. Gdyby był dziś wieczór zainominowany ministrem, jużby treść jego systematu pokazała się nazajutrz w Monitorze. Plan jest gotów i wykazuje dokładnie środki wykonania i ludzi najzdolniejszych do dopięcia celu. To jest zarozumiałość powiedzą, my odpowiemy, to jest sumiennosc. Tak jest, to jest sumiennosc, bo wzdrygalibyśmy się zadawać choćby najłżejszy cios walącej się budowie, gdybyśmy nie zakreśliли planu i nie zgromadzili materyałów do nowego, silniejszego budynku. Wiemy dobrze, czego chcemy, czyż w tém nasza wina? Mielizbysmy być podobni do ludzi, którzy ze strachu nie wiedzą, czego chcą, a zaledwo mają wyobrażenie o tém czego nie chcą. Pan Girardin może śmiało wyznać swoją ambicyę, bo ona nie jest z rzędu ambicyi podłych; tysiąc razy wolałby nie być nigdy ministrem, aniżeli być takim, jak nimi byli pp. Thiers i Guizot lub bracia Barroci. On pragnie dla siebie inszego losu, aniżeli pod nazwą ministra, zmienić się w bałwan niemocy, któ-

remuby się kłaniały tłumy przesadnych suplikantów. On innego życzy sobie zadania, aniżeli rozdawnictwa urzędów i udzielenia audyencyi. Innego pragnie tryumfu niż chwilowego zamieszkania w ogromnym hotelu, królewskiej loży w teatrze, 48,000 fr. pensyi. Tryumf jakiego sobie życzy, jestto zwycięstwo pomysłów zdrowych bez różnicy i bez wyłączenia; reforma przestarzałych nadużyć, uproszczenie zawikłanych, niedokładnych i kosztownej maszyny, zupełne zniszczenie pauperyzmu, urzeczywistnienie życzeń Henryka IV i cesarza Napoleona; a nakoniec uzupełnienie wyborów powszechnych, które się zowie *dobrem powszechnem*.

Dobro powszechne, jeżeli je nazywacie utopią, odpowiem wam, że ono jest koniecznością i że dzisiaj cywilizacya albo musi przebrnąć tę zawadę, albo też zginąć w przepaści.

— Rozdawano dzisiaj projekt pana Lagrenée dotyczący ratyfikacyi umowy pocztowej zawartej między Francją i Szwajcaryą. Projekt ten zajmował, chociaż podrzędnie umysły wszystkich. Podana przez nas wczoraj wiadomość o nocie Austrii i Prus względem Szwajcarii jest prawdziwą; dzisiaj w Elizeum rada ministrów długo się nad tym przedmiotem zastanawiała. Nic jeszcze nie uradzone co do stanowiska, jakie Francya w tej sprawie zabierze, ale cokolwiek postanowi, trudności będą wielkie, bo pewną jest rzeczą, że na wiosnę Szwajcaryą będzie polem wielkiej walki między rewolucyą i absolutyzmem. Podobnie jak Szwajcaryą, sprawa Rzymka jest jeszcze dzisiaj nader trudną dla rządu; kredyt na armię francuzką w Rzymie, przyjęty był tylko do ostatniego grudnia, dla tego minister wojny ma żądać kredytu na utrzymanie 18,000 ludzi w Rzymie na czas nieoznaczony. Mówcy opozycyjni mają w tym względzie rząd interpelować, przypisując te trudności i zwłokę niechęci państw obcych, które nie dadzą wrócić papieżowi, aby Francya nie korzystała z ofiar przyniesionych. Donoszono, że dzisiaj ma odjechać kardynał Dupont prosto do Portici, gdzie będzie sprawował godność urzędową, poruczoną mu przez Rzeczpospolitą, a po jego staraniach, obiecują sobie niezmiernie wiele, tém bardziej, że z nim jedzie osoba związana pokrewiństwem z Piusem IX.

Paryż 1 lutego. (Koresp.) Mówiłem wam o nocie gabinetów pruskiego i austriackiego nadesłanej do rządu francuzkiego. Nota ta jest dzisiaj przedmiotem różnych i bardzo ważnych komentarzy, a ludzie porządku i dobrego myślenia widzą w niej niejaką zaczepkę, niejakie rozstrzygnięcie oddawna przewidziane nienaturalnego stanu Europy.

Nota ta, niezadziwia nikogo ze swęj śmiałości. Spodziewano się, oczekiwano jej. Wszakże niemało ona przyniosła ambarasu rządowi francuzkiemu, który prawdziwie mówiąc, niewie sam co ma począć.

Prezydent Rzeczypospolitej, który sam niegdyś doświadczał, nigdy i nieczem niezaprzeconej gościnności Szwajcarów, niechce wejść w układy z temi dwoma mocarstwami niemieckimi, dla zgnębienia narodu tak szlachetnego, jakim jest Szwajcaryą. Niepozwoi on nawet żadnego zamachu wojennego. Dyplomatycznie jednak przyrzeka radzić Szwajcarom, aby usunęli przyczynę wojny, usuwając ze swego terytorium wychodźców politycznych.

Szwajcary ze swęj strony niewierzą ani ufają w Ludwika Napoleona, ni w jego rząd. Nie liczą na pomoc obcą z jakiego niebądź źródła, ale też zanadto bardzo może liczą na swą waleczność. Chwałebnem jesto zaiste liczyć na siebie, ale też w takiem, jak dziś położeniu, jest nazbyt niebezpiecznym. Cokolwiek bądź niezgłębiając wyroków Przedwiecznego, powiem wam, że nota wczorajsza szwajcarskiego rządu, komunikowana p. Lahitte, ministrowi spraw zagranicznych we Francji, jest niezmiernie ważną przez swą energię. Rząd szwajcarski w tej nocie powiada: że „jest panem u siebie, niepodległym, niezależnym od nikogo i wolnym, w swych działaniach jak w swęj polityce. Szwajcaryą niemyśli nikomu wy-dawać wojny, wydaną jednak przyjmuje. Nota ta kończy się wyrażeniem: „niech przyjdą, my ich czekamy.“

Co stąd nastąpi, przyszłość okaże; lecz co dziś jest pewnem, że w razie wejścia wojsk pruskich lub austriackich do Szwajcaryi, Francya zajmie najgroźniejsze w tym kraju pozycye dla osłonięcia swych granic i dla zachowania swęj godności.

Ludzie wojskowi w tém widzą wojnę europejską, a oficerowie francuzcy nie chcą, aby żołnierze ich w spotkaniu się z Austriakami lub Prusakami nierozpoczęli wojny na dobre, wojny, którą wszyscy prawie przewidują.

Otóż nowiny dniowe, jakie dzisiaj całą publiczność zajmują. Co do spraw wewnętrznych Francji, nie się niezmięło. Wojna przeciw drzewom wolności trwa ciągle, ale nocami tylko — wypad-

ki bowiem w 12tym wydziale (arrond) pokazały, że rząd niemoże dla tej małej bagateli narażać spokojność publiczną, a może nawet wzniecić nowo i straszne zaburzenie. Lud się gniewa za to i krzyczy. Żołnierz szemrze, a kilka topoli mniej lub więcej zostawionych, nieprzydają ani ujmują nic zastanu obecnego.

Dnia wczorajszego otworzono publicznie klub czyli zebranie się reprezentantów na ulicy Taitbout przy bulewarze włoskim. 102 tylko reprezentantów na nim się znajdowało, chociaż jest ich zapisanych dotąd 197, którzy nawet uważali, że klub miesięczną 5 frank. Kilku legitymistów i kilku bonapartystów znajdowało się na nim, ale pojedynczo i nieoficyalnie. Massa była złożoną z samych dawnych konserwatorów. Jest zatem dziś rzeczą pewną, że to nowe zgromadzenie nieprzeszkodzi bonapartystom utrzymać ich klub w pałacu narodowym i legitymistom utrzymać swój przy ulicy Rivoli. Zgromadzenie zwane *Rady stanu* nie jest również zamkniętym. Zostanie ono nadal zgromadzeniem centralnem, na które w razie nagłych potrzeb wszystkich odcieni reprezentanci konserwacyjni zbie-rać się będą.

Psiedzenie tego zgromadzenia dnia wczorajszego, nie było bynajmniej politycznym. Ograniczono się tylko na wybraniu bióra mającego nadal spełniać obowiązki administracyjne.

Bióro Izby zajmowało się dzisiaj projektem, który wnosil, aby prezydent Rzpłtej miał prawo rozdzielać prezenta pochodzące z fabryki porcelany w Sèvres i dywanów z Gobelins i Beauvais. Wszyscy prawie byli przeciwni tej propozycyji — niektórzy wszakże wnieśli, iż prezydent może dawać prezenta, ale za pozwoleniem Izby. Pan Vatimesnil utrzymywał, że królom tylko wolno dawać takie prezenta, nie zaś prezydentowi Rzpłtej, odpowiedzialnemu za każdą czynność. P. Molé inaczej uważał. Podług niego, prezenta takie wzbronione zostały kongresem Wiedeńskim; a jeżeli się one praktykowały, to li tylko co do Turcji lub innych mocarstw muzułmańskich, to też suma 50,000 fr. na ten cel zamieszczona w budżecie, jest aż nadto wystarczającą.

Inny jeszcze projekt był rozbiernym w biurach Izby. Dyskutowano o pomniku na cześć cesarza Napoleona. W ogólnosci żądano dać nagane p. Duchatelowi dawnemu ministrowi spraw wewnętrznych za Ludwika Filipa, a więcej jeszcze naganic architekta za zmarnotrawienie tak znacznych funduszów na ten cel przeznaczonych. Lecz gorale odrzucali prostą naganę, żądając wywołania tej sprawy przed sąd kryminalny, jako kradzież lub zmarnotrawienie grosza publicznego przez ministra. P. Charras nadewszystko obstawał za tym ostatnim projektem i żądał, aby kwestya ta odroczonej została do lepszego wyjaśnienia się. Kończąc swój głos, odezwał się: „czas już poprzestać spekulować na imieniu cesarza Napoleona, bo dosyć już na niem spekulowano.“

ANGLIA.

Londyn 31 stycznia. Dzisiaj odbyło się otwarcie angielskiego parlamentu. (Mowa tronową, którą odczytał lord kanclerz podamy w jutrzejszym Numerze *Czasu*).

WŁOCHY.

Wiadomości dzisiejsze z Włoch nie są liczne. — Z Turynu nadeszła wiadomość, że Izba deputowanych przyjęła projekt do prawa o nowej pożyczce 80 milionów.

We Florencyi dotychczas nie przyszło do umowy co do zajęcia wielkiego ksiąstwa przez wojska austriackie. Zachodzi naturalne pytanie czyli gabinet wiedeński przyznaje Toskanii wszystkie prawa słu-żące państwu niepodległemu. Jeżeli trudności tego rodzaju odnoszące się do samych zasad, za wspólną zgodą między dwoma mocarstwami załatwione nie będą, naówczas wzrosłaby ważność tej sprawy, jako obchodzącej wszystkie stany kontraktujące na kongresie wiedeńskim. Chodziłoby o rozstrzygnięcie, czyli Toskania jest państwem niepodległym. To ostatnie przy-szczenie mogłoby zniweczyć równowagę europejską we Włoszech.

Kraków 6 lutego. W tej chwili odbieramy wiadomość o wszczętym pożarze w salinach Bocheńskich. Szczegóły tego okropnego wypadku w jutrzejszym numerze podamy.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Kurs krakowski z dnia 5 lutego. Banknoty 95 1/2. — Pruski kurant 4 3/4. — Imperyały ros. 34 24. — Ruble srebrne nowe. 1/2 0. — Dukaty złp. 20. — Listy zastawne Król. Polsk. 100. Cwancygiery srebrne 5 1/2.

Kurs lwowski z dnia 1 lutego. Dukat holenderski Złr. 5 14. — Dukat austriacki 5 kr. 17. — Półimperyały ros. 9 10 kr. — Polski kurant 1 18. — Rubel sr. ros. 1. 46. — Galicyjskie Listy zastawne 100.

Kurs wrocławski z d. 2 lutego. Banknoty austr. 91 1/2. — Polskie papiery 96 1/4. — Listy zastawne Król. Polsk. 95. — Akcy kolejeźl. Krak. — górno-szl. 75.

Z powodów niezawisłych od redakcyi, dzisiaj tylko pół-arkuszowy dziennik wychodzi.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

DZIEŃ.	GODZINA.	STAN BAROM. w mierze paryzkiej sro-wadzonej do 0° Réaumur.	STOP. CIEPŁA według Réaumur.	PRĘŻNOŚĆ pary wodnej w powietrzu czyli e.	KIERUNEK wiatru i natężenie.	STAN ATMOSFERY.	ZJAWISKA NAPOWIETRZNE.	ZMIANA TEMPERATURY	
								ciągu od	dnia do
4	2	27° 2. 10.	+ 2. 3.	2. 05.	zpn. za. mocny zachodni	pochmurno	deszcz, śnieg, wicer deszcz	+ 1. 8	+ 3. 1
5	6	3. 09.	+ 1. 8.	1. 86.	„	„	„		
5	6	3. 42.	+ 1. 2.	2. 05.	„	pochmurno	„		
6	2	27° 4. 04.	+ 2. 7.	1. 86.	zpn. za. słaby ppł. zach.	pog. z chmur.	„	- 0. 1.	+ 2. 9
6	6	3. 39.	+ 0. 1.	1. 61.	„	pogoda	„		
6	6	3. 50.	+ 1. 2.	1. 55.	połudn.	pog. z chmur.	„		